

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
29 серпня 2025 року,
протокол № 1.

Ректор університету, голова вченої
ради університету, доктор юридичних
наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

29 серпня 2025 року

М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«КОРПУСНА ЛІНГВІСТИКА»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 035 Філологія
спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська
галузі знань 03 Гуманітарні науки

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри мовознавства, кандидатка педагогічних наук, доцентка
26.08.2025 року

Галина ЛИСАК
_____

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри мовознавства
26.08. 2025 року, протокол № 1

Завідувачка кафедри мовознавства, докторка педагогічних наук, професорка
26.08.2025 року

Ольга НАГОРНА
_____

Деканеса факультету управління та економіки, кандидатка економічних наук, доцентка
26.08.2025 року

Тетяна ТЕРЕЩЕНКО
_____

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
27.08.2025 року, протокол № 1

Голова методичної ради університету, кандидатка наук з державного управління, доцентка
27.08. 2025 року

Ірина КОВТУН
_____

Обліковий обсяг 0,32 ум.др.арк.

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 4
2. Заплановані результати навчання	– 5
3. Програма навчальної дисципліни	– 6
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 7
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 7
4.2. Аудиторні заняття	– 8
4.3. Самостійна робота студентів	– 8
5. Методи навчання та контролю	– 8
6. Схема нарахування балів	– 9
7. Рекомендована література	– 9
7.1. Основна література	– 9
7.2. Допоміжна література	– 10
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 10

1. Опис навчальної дисципліни

1.	Шифр і назва галузі знань	–	03 Гуманітарні науки
2.	Код і назва спеціальності	–	035 Філологія
3.	Назва спеціалізації	–	Германські мови та літератури (переклад включно, перша - англійська)
4.	Назва дисципліни	–	Корпусна лінгвістика
5.	Тип дисципліни	–	вибіркова
6.	Код дисципліни	–	ППВ 7.5
7.	Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	перший
8.	Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	бакалавр
9.	Курс / рік навчання	–	четвертий
10.	Семестр	–	восьмий
11.	Обсяг вивчення дисципліни:		
	1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	–	3,0 / 90
	2) денна форма навчання:		
	аудиторні заняття (годин)	–	34
	% від загального обсягу	–	38%
	лекційні заняття (годин)	–	12
	% від обсягу аудиторних годин	–	13%
	практичні заняття (годин)	–	22
	% від обсягу аудиторних годин	–	25%
	самостійна робота (годин)	–	56
	% від загального обсягу	–	62%
	тижневих годин:		
	аудиторних занять	–	
	самостійної роботи	–	
	3) заочна форма навчання:		не передбачена
	аудиторні заняття (годин)	–	–
	% від загального обсягу	–	–
	лекційні заняття (годин)	–	–
	% від обсягу аудиторних годин	–	–
	семінарські заняття (годин)	–	–
	% від обсягу аудиторних годин	–	–
	самостійна робота (годин)	–	–
	% від загального обсягу	–	–
	тижневих годин:	–	
	аудиторних занять	–	–
	самостійної роботи	–	–
12.	Форма семестрового контролю	–	залік
13.	Місце дисципліни в логічній схемі:		
	1) попередні дисципліни	–	ЗПО 1. Вступ до мовознавства; ППО 8. Лексикологія; ППО 10. Стилїстика
	2) супутні дисципліни	–	ППО 12. Семантико-стилістичні проблеми перекладу галузевих текстів (цикл економічних спеціальностей)
	3) наступні дисципліни	–	
14.	Мова вивчення дисципліни	–	українська

2. Заплановані результати навчання

Навчальна дисципліна «Корпусна лінгвістика» забезпечує програмні компетентності та програмні результати навчання, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни, передбачених освітньо-професійною програмою «Бакалавр філології»:

<p>Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни</p>	<p>ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.</p> <p>ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.</p> <p>ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.</p> <p>ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).</p> <p>ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань у різних сферах практичної діяльності.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.</p> <p>ПР 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.</p> <p>ПР 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.</p> <p>ПР 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.</p> <p>ПР 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.</p>

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:

1. Знання

1.1) Володіє основними поняттями та термінами корпусної лінгвістики.

1.2)	Знає типи корпусів (монолінгвальні, багатомовні, спеціалізовані, паралельні) та їхні характеристики
1.3)	Знає методи розмітки тексту, принципи побудови та структуру корпусів.
2. Розуміння	
2.1)	Розуміє значення корпусного підходу для лінгвістичних досліджень.
2.2)	Розуміє методологію збору, обробки та аналізу текстових даних у корпусі.
2.3)	Усвідомлює роль комп'ютерних інструментів у корпусному аналізі та їх обмеження.
3. Застосування знань	
3.1)	Використовує корпусні інструменти для пошуку лексичних одиниць та їх частотного аналізу.
3.2)	Застосовує методи конкордансного та колокаційного аналізу
3.3)	Проводить морфологічний та синтаксичний аналіз на основі корпусних даних
3.4)	Формує тематичні підкорпуси для конкретних досліджень.
3.5)	Використовує статистичні методи для інтерпретації результатів корпусного аналізу
3.6)	Застосовує знання корпусної лінгвістики для підготовки навчальних та наукових матеріалів.
4. Аналіз	
4.1)	Аналізує лексичні, граматичні та стилістичні явища за допомогою корпусних даних.
4.2)	Порівнює результати корпусного аналізу між різними типами текстів або корпусів
5. Синтез	
5.1)	Об'єднує дані з різних корпусів для комплексного лінгвістичного дослідження.
5.2)	Розробляє власні корпуси та інтегрує їх у наукові та навчальні проекти.
6. Оцінювання	
6.1)	Оцінює якість та достовірність корпусних даних та отриманих результатів.
7. Створення (творчість)	
7.1)	Створює аналітичні звіти, презентації та навчальні матеріали на основі корпусного аналізу.
7.2)	Розробляє власні проекти та дослідження з використанням корпусної лінгвістики.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Корпусна лінгвістика як галузь прикладного мовознавства.

Сутність, предмет і завдання корпусної лінгвістики. Корпусна лінгвістика в системі мовознавчих наук. Типологія досліджень у царині корпусного мовознавства.

Тема 2. Корпусні студії: історична перспектива і сучасний стан.

Історія становлення корпусної лінгвістики: від паперових конкордансів і картотек до перших електронних корпусів. Корпусна лінгвістика з 60-х років ХХ ст. до пост 2000х. Корпусні дослідження в Україні.

Тема 3. Корпус текстів природної мови.

Конститутивні параметри корпусу текстів. Типологія та огляд існуючих корпусів.

Тема 4. Поняття корпусної розмітки.

Типи корпусної розмітки. Вимоги до розмітки.

Тема 5. Технологія створення корпусів та комп'ютерні Ошибка! Закладка не определена.**програми для роботи з корпусом.**

Етапи створення корпусу. Формати даних і стандартизація даних корпусу. Комп'ютерні програми, що використовуються для аналізу даних корпусу.

Тема 6. Можливості використання корпусів у лінгвістичних дослідженнях. Можливості використання корпусів у **Ошибка! Закладка не определена.** лінгвістичних дослідженнях. Сфери застосування лінгвістичних корпусів. Лексикографічні та граматичні дослідження на матеріалі корпусу.

Тема 7. Корпусна лінгвістика та автоматична обробка природної мови (NLP).

Взаємозв'язок корпусної лінгвістики та НЛП. Використання корпусів для навчання й оцінювання моделей машинного навчання. Статистичні методи, векторні моделі слів, частотні списки та колокаційний аналіз у НЛП. Застосування корпусів у створенні систем автоматичного перекладу, розпізнавання мовлення, чат-ботів та систем семантичного аналізу.

Тема 8. Корпусна лінгвістика в лінгводидактиці та перекладознавстві.

Використання корпусів у викладанні іноземних мов. Навчальні корпуси: типи, переваги, приклади. Корпусні методи в перекладознавчих дослідженнях: зіставлення перекладних корпусів, аналіз перекладацьких трансформацій, виявлення інтерференції. Практичне застосування корпусів для укладання навчальних матеріалів та тестування мовної компетентності.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин												
		Денна форма						Заочна форма навчання						
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
			Лекції	Сем.	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем.	Лабор.	Ін.зав.	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1	Корпусна лінгвістика як галузь прикладного мовознавства	11	2	2			7	-	-	-	-	-	-	-
2	Корпусні студії: історична перспектива і сучасний стан.	11	2	2			7	-	-	-	-	-	-	-
3	Корпус текстів природної мови.	11	2	2			7	-	-	-	-	-	-	-
4	Поняття корпусної розмітки	11	2	2			7							
5	Технологія створення корпусів та комп'ютерні Ошибка! Закладка не определена. програми для роботи з корпусом	11	2	2			7							
6	Можливості використання корпусів у Ошибка! Закладка не	11	2	2			7							

	определена лінгвістичних дослідженнях.												
7	Корпусна лінгвістика та автоматична обробка природної мови (NLP)	11	2	2			7						
8	Корпусна лінгвістика в лінгводидактиці та перекладознавстві	13	2	4			7						
	Усього годин	90	16	18			56	–	–	–	–	–	–

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, практичні заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекції з передбаченим планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.4. Плани практичних занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів денної форми навчання включає завдання до окремих тем.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3.3. Виконання індивідуальних завдань всіма студентами не є обов'язковим і може здійснюватися окремими студентами з власної ініціативи або за пропозицією викладача.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдові презентації.

На семінарських заняттях відбувається:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- тренінги спрямовані на розвиток здатності генерування нових ідей;
- вирішення тестових завдань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1. усне або письмове (у тому числі тестове у Google формі чи он-лайн вікторини Kahoot) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
2. усне або письмове (у тому числі тестове у Google формі чи он-лайн вікторини Kahoot) опитування на семінарських заняттях;

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку, за умови якщо здобувач освіти за поточний контроль накопичив менше 36 балів, або бажає отримати підсумковий бал вищий за розрахунковий, який обчислюється за формулою:

$$\sum c = \text{Бпк} * 100 / 60, \text{ де:}$$

Σc – загальна кількість балів;

Бпк – кількість балів, отриманих за поточний контроль.

Структура залікового білету включає 40 тестових завдань різної складності.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рис.

Рисунок 1. – Схема нарахування балів

6.2. Обсяг балів, здобутих студентами під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються у силабусі навчальної дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Недашківська, Т. Є. (2014). *Корпусна лінгвістика*. Житомир: Житомирський державний університет імені Івана Франка. 180 с.
2. Широков, А., Бугаков, А., Грязнухіна, О., та ін. (2005). *Корпусна лінгвістика*. Київ. 400 с.
3. Жуковська, В. В. (2013). *Вступ до корпусної лінгвістики*. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». 236 с.
4. Biber, D., Johansson, S., Leech, G., Conrad, S., & Finegan, E. (1999). *Longman grammar of spoken and written English*. Longman. 1204 с.
5. Lindquist, H., & Levin, M. (2018). *Corpus linguistics and the description of English* (2nd ed.). Edinburgh University Press. 352 с.
6. McEnery, T., & Wilson, A. (2001). *Corpus linguistics* (2nd ed.). Edinburgh University Press. 256 с.

7. Meyer, C. F. (2023). *English corpus linguistics* (2nd ed.). Cambridge University Press & Assessment. 300 с.

7.2. Додаткові джерела

1. Жуковська, В. В. (2015). *Корпусна лінгвістика: історія становлення та сучасний стан*. Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка. 148 с.
2. Handbook of Corpus Linguistics. (2023). In *A Practical Handbook of Corpus Linguistics*. Springer. 480 с.
3. Kyle, K. (н.д.). *Introduction to Corpus Linguistics with Python*. Retrieved from <https://kristopherkyle.github.io/professional-webpage/docs/tutorials.html>. 110 с.
4. Lancaster Summer Schools in Corpus Linguistics. (2025). *Corpus resources*. Lancaster University. 95 с.
5. LinguisticsWeb. (2021). *Corpus analysis basics*. Retrieved from <https://www.linguisticsweb.org/>. 87 с.
6. Scott, M. (2021). *WordSmith Tools* (8th ed.) [Software]. Lexical Analysis Software Ltd. 72 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. British National Corpus (BNC). (2024). *British National Corpus Online*. Retrieved from <https://www.english-corpora.org/bnc/>
2. Corpus of Contemporary American English (COCA). (2024). *COCA online platform*. Retrieved from <https://www.english-corpora.org/coca/>
3. SketchEngine. (2024). *Sketch Engine: corpus query system*. Retrieved from <https://www.sketchengine.eu/>
4. Ukrainian National Corpus. (2024). *Український національний корпус (УНК)*. Retrieved from <https://uacorporus.com/>
5. Lancaster University. (2024). *Corpus Linguistics online resources*. Retrieved from <https://www.lancaster.ac.uk/fass/projects/corpus/>